

al grozno velika goljufija, da se more izpeljati, potrebuje veliko deležnikov, in ker takih gospodov gotovo niso zasačili brez mogočnih osumkov, se ni le samo bati, da se ti možje ne bojo očistili, temuč da utegne še kak drug deležnik na beli dan priti. Vedni smo tedaj, kako bo pravda iztekla. — Zdaj pa še nekaj družega. Pri- nesle ste nam, drage „Novice“, v svojem 15. listu neko „kratkočasnico — pa resnično prigodbo“. Dovolite nam, da jo nekoliko popravimo; saj se morete zanesti, da vam pravo povemo. Oseba te prigodbe nista bila general P. — in tudi ne njegov „koprol“, ampak bivši mestni polkovnik (obrist) baron Majus, in pa njegov civilni strežaj. Tudi ni šlo za „rum“, ampak za šampanjar, in vse se je zgodilo o belem dnevu. Vse drugo je istina. Ne zamerite pa, če sklenemo ta dopisek tudi mi z besedami, ki jih je pisal v davnih časih papež Urban svojemu prijatlu Rustiku zastran neke pomote, namreč: „Corrigit Urbanus, quod Rusticus egit inepte“.

Iz Dolenskega 14. apr. (Zahvaljenje). Zdolej podpisani duhovni pastir, ki je po „Novicah“ 14. sušca t. l. za reveže milošine prosil, se vsem miloserčnim dobrotnikom v imenu revežev preserčno zahvaljuje rekoč: Bog poverni tavžentkrat! Ob enem pa poterdi prejem po častitem vredništvu nabranih in poslanih 19 gold. 40 kr. J. — š. —

Iz okolice černomeljske 14. apr. * V našem kraju se nismo s steklino pri kraju. Ni davnej, kar se je v Tušev Dol pritepel spet stekel pes, ki je eno kuzlo in pa dve svinji popadel, k sreči, saj kar se vé, pa nobenega človeka. V neki drugi vasi je za steklino poginil neki vol, ki ga je perve dni mesca svečana stekel pes popadel. Tako dolgo je kalilo seme strašnega strupa v živinskem truplu, dokler je še le te dni v grozno steklino dozorelo. Vidi se iz tega, da nobena postava ni preojstra, ki zadeva zateranje nevarnega strupa.

Iz Kranja 11. aprila. Ker vem, da „Novice“ rade kaj slišijo od šol, naj jim povem, da velikonočne praznike smo na sprehodu priromali celó do Naklega, eno uro hodá nad Kranjem, in da smo tū vidili novo šolsko hišo na prijetnem kraju blizu cerkve že s ceglom pokrito in toliko dodelano, da se bo do prihodnjega šolskega leta menda že šola v nji začela. Naklančani sicer tudi poprej niso bili brez šole; al bila je prejšne leta v neki zlo nepripravni kmečki hiši, zadnje leta pa celó nikjer. Zdaj stoji že novo pripravno poslopje. Slava! Leon E.

Iz Ljubljane. Kar je naš zadnji list le za govorico oznanil, poterjuje zdaj vradni ljubljanski časnik za veselo resnico rekoč: „Njih c. kr. apostoljsko Veličanstvo so z lastnoročnim pismom milostljivo blagovoliti dovolili, naj se iz državne kase za polajšanje revšine na Dolenskem in Notranjskem brez povračila razdeli 20.000 gold.“ Dalje n- znanja ravno ta list, da je presvitla stara cesarica Karolina Avgusta poslala iz svoje kase 1000 gold. deželnemu go- spodu poglavarju za podporo dolenskim in notranjskim siro- makom. Milodarov na Kranjskem ali od Kranjcov, ki živijo kje drugod, se je pa po naznanilih „Laib. Ztg.“ dosihmal nabralo 7.236 gold. 96 kr., med kterimi je 1000 gold. od premilostljivega našega knezoškofa gosp. Jerneja Vidmar-ja. Pri tej priliki poterdi vredništvo „Novic“ tudi prejetih 54 gold. nov. dn., ki so mu iz Tersta po naberi častitega rojaka gospod dr. S. došli in jih je sl. deželnemu pogla- varstvu izročilo.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. Po zadnjem oklicu dunajske banke se bojo bankovci starega dnarja le še do konca tega mesca menjali. Naj se tedaj vsak podviza, ki ima takih bankovcov, da jih odpravi ta mesec. — Res je sicer, da je tega papirja po zadnjem banknem naznanilu bilo še čez 23 milijonov gold. med ljudstvom in da utegne čas preklica še podaljšan biti, al bolje je, se jih znebiti v pravem času.

— Podpisanje za loterijno posojilo je imelo ter- peti le do 7. t. m. Po oklicu vladnega časnika „Wiener Zeitung“ je pa bilo podaljšano do 14. t. m. — 21. dan t. m. se bo zvedilo, koliko je v vsem skupaj od razpi- sanih 200 milijonov podpisanega.

— Po cesarskem sklepu od 9. t. m. tudi v Tirolih ne bo več kresijskih gosposk; kdaj bojo vse te 4 vradnije jenjale, bo pozneje naznanje dano.

— „A. Z.“ hoče vediti, da pomnoženje notarjev po deželah našega cesarstva je začasno odloženo; državno svetovavstvo je nek predlog ministerstva, po katerem naj bi se osnovalo 100 novih notarstev, odložilo do tistega časa (prih. majnika), ko bode poklican pomnoženi državni zbor.

— Iz Dunaja v Pariz se bo potem, ko bo cela železnica med Dunajem in Monakovem dodelana, pripeljalo v 38 urah; to bo morebiti že letošnjo jesen.

— Po Kolbovi primerjajoči štatistiki je vojska med Rusi in med Francozi in Angleži v Krimu okoli 1900 milijonov tolarjev požerla brez tega, kar so ljudje sicer v kupčii itd. škode terpeli. Stroški laške vojske se ne dajo še prerajati, vendar po vsem tem, kar so vlade dnarja najele in kar je orožje stroškov prizadjalo, se morejo ce- niti na 450 milijonov tolarjev.

Česko. Česki časniki ginljivo popisujejo, kakošna silna revšina tare prebivavce kerkonoške gore (Rie- sengebirge). Slaba letina, velika dragina, zraven pa po- manjkanje preje in tedaj tudi dela je pripravilo uboge ljudi, ki se tū samo s tem živijo, kar s tkanjem zaslužijo, v tako siromaštvo, da je za zjokati. Zaslužek je tako majhen, da si priden tkavec ne zasluži več kot 12 nov. krajc. na dan. S tem pa preživi ženo in otroke, kterih je večidel veliko! Blizo 20.000 družin zdihuje v največjih nadlogah. Bog pomagaj!

— Iz Prage. Na črni tabli tukajšnih velikih šol je bil včeraj sledeči opomin nabit: „C. k. vseučilišnemu rektoru je bilo naznanje dano, da so te dni nekteri gospodje študentje na kapah ali klobukih nosili rimske „fasces“ (po- vezek palčic) v neko posebno znamenje. Ker je po postavi prepovedano kakoršno koli znamenje, se opominjajo gospodje študentje velikih šol, naj opustijo take zaznamke, da ne pridejo v kakošno zadergo. Od rektorata c. k. vseučilišča“.

Tirolsko. Iz Inšpruka se je zvedila žalostna no- vica, da na velikonočno nedeljo bi se bila kmali cela dru- žina s trobeliko ali mišjekom (Schierling) zavdala, katero so namesto peteršilja na tergu kupili in v juho pokuhali. Cela družina je berž po povžiti juhi (župi) zbolela in le sreča je bila, da je sin, ki je trobelične juhe celó malo povžil, še mogel teči po zdravnika, ki je vse smertni nevar- nosti otel. — To pač spet kaže, kako treba je gospodinjam in kuharcam peteršilj dobro poznati.

Iz Linca. V okolici mesta Linca je bilo — kakor v „Slov. Nov.“ beremo — na velikonočno nedeljo zvečer od poli devetih do ene po polnoči tako silno bliskanje, da se malokdaj poleti kaj takega vidi. — Tudi od drugih krajev se bere o gromu, blisku in silni plohi o veliki noči.

Horvaško. Železnica od Velike Kaniže do Pra- garskega se ni odperla 1. dan t. m., ampak se bo še le 1. maja.

Ogersko. Vsi časniki popisujejo veliko žalost, ki je zadela celo deželo, ko se je iz Döbling-a poleg Dunaja zvedilo, da je o veliki noči grof Štefan Szechenyi (izgovarjaj Sečênji), kterega svoji rojaki „pervega do- morodca in največjega Madjara“ imenujejo, sam svojemu življenju konec storil. Grof Štefan Szechenyi je na vsako stran toliko v svoji deželi storil, da ni skor imenitne na- prave, ktere bi ne bil ali on sprožil ali se je pri izpeljavi udeležil. Leta 1848 je bil ogerski minister. Al takrat se mu je pamet zmešala in djali so ga v norišnico v Döbling. Ozdravil se je sicer čez nekoliko let tako, da se je upalo, da bo sčasoma spet mož nekdanjega bistrega uma; mu bridko

stanovanje v norišnici olajšati, se je preselila njegova rodovina k njemu; prijatli so ga pogostoma obiskavali, in dežela se je veselila, ga kmali v svoji sredi spet imeti. Nihče se ni kaj takega nadjal, kar se je o veliki noči ponoči zgodilo. Spal je sam v svoji izbi brez čuvaja. Zjutraj so ga mertvega našli — ustrelil se je! 11. dan t. m. so ga pokopali v raki, ki jo ima Szeheny-ova rodovina v Zinkendorf-u na Ogerskem. Snidilo se je od blizo in delječ veliko ljudi, pa še več bi jih bilo pri pogrebu bilo, ako bi ga ne bili en dan popred pokopali kakor je bilo napovedano. Ogerska akademija, ktero je rajniki ustvaril, je sklenila, mu v Peštu napraviti spominek, medaljo skovati v njegov spomin in za cel mesec se v černo oblačilo obleči. Bil je 68 let star.

Napolitansko. Pozornost političnega sveta se obrača sedaj na Sicilijo, kjer so se v Palermi in Mesini začele nove prekucije. Eni sicer pravijo, da je vès punt zadušen; v Palermi je bil kervav boj, večina puntarjev je padla na barikadah; drugi pa terdijo, da v Mesini še ni vse zaterto; v Napolji so bili 6. dan t. m. v hudem strahu, pa se ni nič zgodilo. V Turinu so napolitanski in sicilijanski begúni že te dni sklenili, da se sicilijansko kraljestvo mora tudi zediniti s sardinsko vlado.

Sardinsko. Iz Turina. Garibaldi, kteremu je gnjusoba, da se ima Nica pofrancoziti, je grajal v državnem zboru sardinsko vlado, zakaj da dovoli, da glasovanje v Nici ne bo svobodno, ampak pod stisko francozko; al zbor ni porajtal njegovih besed. Savoja in Nica bote francozke, kakor cesar Napoleon hoče, naj se upirajo Savojci in Ničani kakor koli hočejo in naj prostira Švajca kakor koli hoče. Kako si morejo ti sami pomagati, ako druge vlade jim djansko ne pridejo na pomoč? Angleži, ki so pred dvema tednoma velik hrup gnali zoper početje francozko, so omolknili popolnoma, in kakor Napoleon ondi gode, tako pleše vse. „Diritto“ sicer ne verjame, da bi ravno treba bilo Francozom Nice dati, da bi zatega voljo Francozi Sardincom pomagali Beneško dobiti, ter pravi, Sardinci in Francozi si morejo na vsako vižo eden drugemu pomagati, zakaj kakor Lahe mika po Beneškem, tako mika Napoleona po Rajnu. — Deržavno sardinsko svetovavstvo je 12. aprila enoglasno izreklo, da papeževo ekskomunicivno pismo nima nobene veljave. — Deržavni zbor je odložen do 1. maja.

Iz Rima. General Lamoriciere (izgovarjaj Lamorisier) je prevzel višje poveljstvo papeževe armade. Nekdanji francozki, sedaj rimski general to sam oklicuje v povelji, ktero je poslal 11. dan t. m. armadi, in v katerem pravi, da „poklican od papeža se ni obotavljal zagrabit za meč; kristjanstvo je duša omikanosti; Evropi žuga zdaj prekucija kakor nekdanj Turčija“. Pervo, kar je general Lamoriciere ukazal, je, tabor napraviti okoli Jakina (Ankone), da bodo Marke in Umbrija v zavetji. Višje poveljstvo, ktero je cesar Napoleon, kakor „Patrie“ pravi, na prošnjo papeževo dovolil, je Lamoriciere prevzel le proti temu, da sme sam delati kar in kakor koli hoče; le samemu sv. očetu hoče biti odgovoren. Rimska armada šteje sedaj 16.100 vojakov. Pravijo, da sred maja bojo Francozi zapustili Rim. Cesar Napoleon je papežu 12 kanon podaril. Nekteri mislijo, da je cesar Napoleon vesel, da bo mogel zdaj z lepo zapustiti rimsko deželo s svojo armado in da ne bo nič več odgovoren za to, kar se utegne v prihodnje ondi zgoditi. Kakor se iz Rima za gotovo sliši, se rimska prekucijna stranka na vso moč pripravlja v tistem hipu punt začeti, ko bo francozka armada zapustila Rim; ta stranka se zanaša na to, da jo sardinska vlada bo morala podpirati v svojem početji. To pa bo huda zadrega za kralja Viktora Emanuela; zakaj, če gré puntarjem pomagat, je vojska gotova; če pa pusti, da Lamoriciere zatara punt, se bojo vzdignile čez kralja vse stranke, na ktere se je zdaj opiral.

Zato je pač lahko verjeti, da nek sardinska vlada cesarja Napoleona za božjo voljo prosi, naj zdaj še svoje armade ne vzame iz Rima.

— 12. t. m. je — v spomin vernitve sv. očeta v Rim leta 1850 — obila množica Rimljanov mu veliko slovesnost napravila. Ko so sv. oče šli zjutraj v cerkev sv. Neže zunaj mesta maševat, ga je spremila; po maši so obhajali papež čez 500 ljudi; na povratki v Vatikan so ga pozdravljali z živimi eviva-klici; zvečer je bilo mesto razsvitljeno.

Prusko. Tistega velikana vseh bikov z imenom „Molly“, kterega je njegov lastnik po vsem Nemškem kazal in je v Bernu v Švajci pri veliki razstavi premijo dobil, so 1. dan t. m. v Liku v izhodnji Prusii zaklali. Vagal je 15 centov; loja je imel 2 centa; glava je vagala 60 funtov, vsaka noga po 13 funtov; kožo je lastnik prodal za 25 tolarjev.

Španjsko. Najnovejše novice poterjujejo, da španjskega kraljeviča z imenom grofa Montemolin-a in pa njegovega brata Don Fernanda, ko jima je unidan prekucija spodletela, vendar niso vjeli. Pravijo, da jih nalaš niso hotli vjeti, da nimajo ž njima nobenih sitnost.

Serbsko. Iz Beligrada 6. aprila. Spet je kneza Miloša stara serčna bolezen tako hudo napadla, da so zdravniki obupali, da bode prebolel; vendar je njegova močna natura po hudem boji skozi 30 ur premagala bolezen. Še krepkeji ko telesna moč je pa njegov duh; komaj enmalo lože dihati začne, ukazuje berž to in uno. Tako tudi tabart. Komaj mu je enmalo odleglo, je ukazal v Kragujevac pregnanega Milana Jankovića v oestro preiskavo vzeti. Čedalje bolj bolehní knez se misli za zdravja voljo v Topšidor preseliti, kamor se bo tudi knez Mihael s svojo ženo podal, da bota blizo očeta.

Pogovori vredništva. Založništvo „Novic“ bi rado kakih 5 ali 10 čednih Novic prve četerti tega leta kupilo; kdor jih mu hoče dati, naj oznani. — Gosp. Fr. Z. v G: V „proš.“, ki ste jo nam poslali, je treba razločno povedati namen; saj veste, da se maček v žaklji rad ne kupi.

Žitna cena

v Kranji 16. aprila 1860.

Vagán pšenice domače 6 fl. 10. — banaške 6 fl. 15. — reži 4 fl. 3. — ječmena — fl. —. — ovsa 2 fl. 60. — prosa 4 fl. 3. — ajde 3 fl. 50. — koruze 5 fl. 25. — soršice —

Kursi na Dunaji

16. aprila 1860.

v novem denarji.

Deržavni zajemi ali posojila.

5% obligacije od leta 1859	
v novem dnar. po 100 g. g.	64.25
5% nar. posojilo od l. 1854 „	79.20
5% metalike	69.—
4½% „	60.25
4% „	58.50
3% „	40.—
2½% „	35.—
1% „	13.50

Obligacije zemlišn. odkupa.

(po 100 gold.)	
5% doljno — avstrijske g.	91.—
5% ogerske	72.75
5% horvaške in slavonske „	71.25
5% krajske, štajarske, koroške, istrijske „	86.—

Deržavni zajemi z lotrijami

Zajem od leta 1834 po 250 „	340.—
„ „ „ 1834 petink. „	330.—
„ „ „ 1839	121.50
„ „ „ 1839 petink. „	119.—
4% narodni od leta 1854 „	94.25
Dohodkine oblig. iz Komo „	15.75

Druge obligacije z lotrijami.

Kreditni lozi po g. 100 . g.	100.50
4½% Teržaški lozi po 100 „	118.—
5% Donavsko-parabrodski po g. 100	99.50
Knez Esterhazy. po g. 40 „	82.50
Knez Salmovi po g. 40 „	38.25
Knez Palfyovi po g. 40 „	36.50
Knez Claryovi po g. 40 „	36.75
Knez St. Genoisovi po g. 40 „	37.—
Knez Windischgrätz. po g. 20 „	22.50
Grof Waldsteinovi po g. 20 „	28.75
Grof Keglevičevi po g. 10 „	16.—
Budimski . . . po g. 40 „	37.75

Denarji.

Cesarske krone . . . g.	18.24
Cesarski cekini . . . „	6.31
Napoleondori (20 frankov) „	10.69
Souvraindori	18.40
Ruski imperiali	10.88
Pruski Fridrikdori	11.40
Angleški souvaindori	13.40
Louisdori (nemški)	10.88
Srebro (ažijo)	32.½